

BİRİNCİ KISIM

YAZI VE TRANSKRİPSİYON [1]

1. TÜRKLERCE KULLANILMAKTA OLAN YAZI. [2]

10. Birçok islâm kavimleri gibi Türklerin yazısı da Kur'an'ın yazılı olduğu hat usulü üzeredir. Farsların yaptıkları cüz'î değişikliklerle türkçeye kabul edilen Arap alfabesi otuz bir harf şeklini ihtiva ediyor ki, bu şekiller âdet olduğu üzere sağdan sola doğru ve harfin başta, içeride, sonda olmasına göre hafifçe değişik bir surette yazılır.

Bu değişmeler şundan ileri gelmektedir ki, iki harfi biribirine ulaştırmak için sağdakinin ancak esas kısmı yazıldığı halde, sondaki (veya münferit) harfler bir nevi hattı zeyli (yazı kuyruğunu) haiz olarak daha gelişken bir şekil halini almış görünürler. (başta: > ; sonda: ح). Arap alfabesini öğrenirken, harflerin esas unsurlarının şeklini bellemeğe çalışmalı; Bu yazı işaretlerinin yapısı o zaman daha vazih olarak görünür.

Birtakim harfler yazıda alt yanlarındaki harfe bitişmez; tabiidir ki, sayısı ve istimali zaten sıkı sıkıya muayyen ve mahdut olan hüsnühat icabı bazı cevazların bununla ilişkisi yoktur. Hafızada iyice tutulması icap eden bu harfler şunlardır: ا ، د (ذ) ، ر ، (ز ، ژ) ، و ، ه [1] (*hâi-resmiye*). Bunlara (حروف منفصلة Huruf - u - munfasıla = ayrı harfler) denir.

Sayınca daha çok olan öteki harfler, alt yanlarındaki harflere bitişirler. O zaman gerek el, gerek *basma* yazısı harflerinde ulaştırma *mecburî*dir.

Bu ulaştırma zarureti, harfler başta olup olmadıklarına göre onların kıyafet ve manzarasını değiştirmekte de amildir. O zaman başta olmiyan harfler kendinden evel gelen harfin ulaşma çizgisine daha kolayca kavuşacak surette sağa doğru meylederler. (Aşağıdaki cetvelde gösterildiği üzere bu çizginin ucu, içeride ve sondaki harflerde zarurî olarak görünük kalır.) Baştaki harfler daha amudî bir manzara muhafaza eder.

[1] Transkripsiyonumuz daha ileride izah edilecektir. Bakınız levha § 35 (vokaller için) ve § 30 (konsonlar için).

[2] Bu eser yazıldığı zaman henüz harf inkılâbı olmamıştı. A. U. E.

Şuna da dikkat edilmeli ki, birtakım harfler aynı örnekte olup birbirlerinden ancak farik (*Ayrırtçı = diacritique*) denilen ve bir, iki, üç tane olarak şeklin üstüne veya altına konulan noktaların vaziyetleriyle ayırt edilir.

Alfabe sırası da muhakkak ki aynı örnekte harflerin art arda gelmesi suretiyle taayyün ediyor. Böylece teşekkül eden guruplar başa alınmış ve ancak bir harf olarak kullanılan örnekler sona bırakılmış, yalnız elif, alfabenin ilk harfi olarak en başa getirilmiştir.

Şu halde « حروف مبداء = hurūf'ü hecā » denilen bu tertip tamamıyla sun'î olup, bidāi samî alfabeti tertibine muvafık değildir ki, bu samî alfabenin izleri ancak harflerin kemmî kıymetlerindeki tedricinde görülmektedir. (Bakınız levhaya). Bu tertibe « حروف ابيجد = hurūf'ü ebced » deniliyor ki, kendilerini belletmeğe yarayan hatırlatıcı remizler sırası (série mémo-technique) nin ilk kelimesi ismiyle: (ا = 1 ، ب = 2 ، ج = 3 ، د = 4) anılır. [1]

İHTAR. — $\dot{u} = n$, $y = y$ harfleri, alt yanındaki harfe bitiştikleri zaman ب (پ ، ت ، ث) örneğinin aynıdırlar; ancak sonda veya münferit oldukları zaman ondan ayrı şekilde bulunurlar.

II. Arap-Fars alfabetesinin kabulü, türkçeye geçen arapça ve farsça kelimelerin ait oldukları lisanlardaki aslî heyetlerini türkçede de muhafaza etmelerine saik olmuştur.

Arap ve Fars kelimelerinin kendi aslî heyetlerini muhafaza etmeleri bir fayda ise, bu fayda *vokallerin yazılması* bakımından bu kabulün intaç ettiği mahzurları karşılamaz. Arap alfabetesinin met harfi denilen ve kelimenin bünyesi içinde (ا ، ي ، و = elif, vav, ye) şekilleriyle kullanılan ancak üç memdüt (uzun) harekesi (vokali) vardır ki esasen bunlar, konson olarak ta ayrıca kullanılır (bakınız § 27 و ، ي). Halbuki türkçenin sekiz vokali vardır.

Buna mukabil arapçanın fonetik sisteminde türkçeden daha çok miktarda mütenevvi harfler vardır. (Halbuki türkçenin boğaz harfleri «guttural» az miktarda olup, ne dış arası «inderdental» harflerini ne de tumturaklı «emphatique» harfleri tanımaz.); bunun içindir ki: (ع ، ظ ، ض ، ص ، ذ ، ح ، ت ، ث) harflerinin istimalini bilmez. [§ 12. hamış]

Bununla beraber bu harflerin öz türkçe kelimelerde de kullanıldığına dair istisnâî hallere bakınız: § 105, ihtar (hemze); § 69, ihtar (ha).

(ظ zı), bazı müellifler tarafından birkaç sesleme ismin ilk harfi olarak (art sınıftan vokalli hecelerde); yerine kullanılmıştı: ظير zır (§ 850), ظو zu (§ 1034), ظورت zurt (Burb. Kat., türkçe), ilh.

[1] Harflerin kemmî kıymetleri, türklere تاريخ (chronograme) düşürmekte kullanılır ki bu, her hangi bir vak'a, hâdise tarihini bir kelime veya cümle mauzarası içinde bulundurmadan ibaret fikir oyunudur. İstanbul'da umumî abidelerin ekserisinde - bilhassa çeşmeler üzerinde - inşa zamanını işaret eden böyle tarihleri havi nazımlar görmek münkündür.

(z zel), türkçenin arap harfli en eski transkripsiyon (göçürme) lerinde çınlak dışarı konsonunu gösterir ki bu ses, osmanlı türkçesinde (y) ye varmıştır (muk. § 76, ihtar 1): آق > آق.

Sonra türkçe, klâsik arapçadan tehecci (articulation) itibariyle daha az zengin olmakla beraber, arapçanın tanımadığı şu seslere maliktir: (p, ç, g, v)[1]

Farsça, kendisinde bu sesler olduğu için işbu noksana hiç olmazsa kısmen çare olmak üzere (پ, چ = p, ç) gibi iki yeni harf icat etmiş, türkçe de bu tadilâtlı harflere ihtiyacı olduğu için onları kendisine mal edivermiştir.

Bununla beraber şuna da dikkat edilmeli ki, yazıda (bilhassa eski Osmanlı lehçesinde) çınlakları gösteren (bir noktalı) (پ, چ = b, c) harfleriyle, boğukları gösteren (üç noktalı) پ, چ = p, ç harfleri birbirlerine daima karıştırılmaktadır. Bunun içindir ki, eski Osmanlıca lûgatler (meselâ Bianchi lûgati) چ, چ veya پ, پ ile başlayan kelimeleri aynı bapta göstermeğe mecbur olmuşlardır.

IHTAR: 1 — Türkçe söyleyen Ermeniler türkçeyi Ermeni harfleriyle yazarlardı ki, bu harfler esasen türkçeyi edaya fevkalâde muvafıktır. İstanbul'daki ermenice gazetelerin çoğu bu harflerle yazılır. Türkçe söyleyen (Karaman) Rumları da rumca harfleri istimal ederlerdi ki, bunlar bilâkis türkçeyi edaya az müsaittir [2]. (Yahudi dininde olan) Kırım karait Türkleri (yine türkçe söylemekle beraber) ibranice alfabesini kullanırlar.

IHTAR: 2 — Arap alfabesinin kabulünden evvel Türk kavimleri (runiformes) denilen *eski İskandinavya'luların kullandıkları* gibi bir takım harfler (Milâdî 8 inci asırdaki Orhun kitabeleri harfleri); ve aramî alfabetinden doğma olan Sogd alfabesinden çıkmış Uygur harflerini kullanmışlardır.

[1] Arap (vav) و, (ava) gibi okunduğuna göre türkçeninkinden büsbütün ayırdır.

[2] kitabın yazıldığı zamanlarda öyle idi; sonra bunlar hep değişti, kalmadı. (A.U.E.)

12. Aşağıki cetvelde, (türkçe isimleriyle) alfabe harflerini ve transkripsiyonlarını veriyoruz:

HARF İSİMLERİ	MÜFERRİTLER	YALNIZ KENDİNDEN EVVELKİNE BİTİŞENLER.	KENDİNDEN EVVELKİNE VE SONRAKİNE BİTİŞENLER.	YALNIZ KENDİNDEN SONRAKİNE BİTİŞENLER.	TRANSKRİPSİYON VE MÜLAHAZALAR.	ADEDİ KİYMETİ.
<i>Elif</i>	ا	ـ	ـ	ـ	(Kelimelerin başında) <i>e</i> (muk. § 20). [1] yalnız alt yanındaki harf <i>ı</i> (<i>v</i>) veya <i>ç</i> (<i>y</i>) gibi vokal olarak kullanılan şekiller ise, <i>o</i> zaman söylenmez olur. Bk. daha aşağıda <i>ı</i> , <i>ç</i> harfleri. (Kelimelerin içerisinde): <i>a</i> (muk. §. 23); lâhikalamada bazan: <i>e</i> . (Kelimelerin sonunda): <i>a</i> (bk. § 35). <i>ā</i> [2] Ancak kelime başlarında kullanılıp <i>a</i> vokalini işaret eder.	1
<i>Elifi memdūde</i>	ـ	ـ	ـ	ـ		
<i>be</i>	ب	ـ	ـ	ـ	<i>b</i> (bk. § 45).	2
<i>pe**</i>	پ	ـ	ـ	ـ	<i>p</i> (bk. § 45).	
<i>te</i>	ت	ـ	ـ	ـ	<i>t</i> (bk. § 48).	400
<i>se*</i>	س	ـ	ـ	ـ	<i>s</i> <i>s</i> gibi söylenir, (bk § 97).	500
<i>cim</i>	ج	ـ	ـ	ـ	<i>ğ = c</i> (bk. § 50).	3
<i>çim**</i>	چ	ـ	ـ	ـ	<i>ç</i> (bk. § 50).	
<i>ha*</i>	ح	ـ	ـ	ـ	<i>h</i> telâffuzu için, (bk. 68, 92).	8
<i>xi (hı)</i>	خ	ـ	ـ	ـ	<i>h</i> telâffuzu için, (bk. 61, 92).	600
<i>dal</i>	د	ـ	ـ	ـ	<i>d</i> (bk. § 48).	4
<i>zel*</i>	ذ	ـ	ـ	ـ	<i>z</i> <i>z</i> telâffuzlu; (bk. § 48). Pekaz hallerde farsça kelimelerde de görülebilir.	700
<i>ri</i>	ر	ـ	ـ	ـ	<i>r</i> (bk. § 70).	200

[1] (muk.) rumuzu (mukayese ediniz) demektir.

[2] Transkripsiyon harfleri olarak, uzun vokaller *ā*, *ī*, *ū*, - kısa vokaller *ä*, *ī*, *ü*, suretlerinde; ve arap telâffuzlu (*v*), icap ettikçe (*w*) suretinde gösterilmiştir. A.U.E.

HARF İSİMLERİ.	MÜNFERİTLER.	YALNIZ KENDİNDEN EVVELKİNE BİTİŞENLER.	KENDİNDEN EVVELKİNE VE SONRAKİNE BİTİŞENLER.	YALNIZ KENDİNDEN SONRAKİNE BİTİŞENLER.	TRANSKRİPSİYON VE MÜLAHAZALAR.	ADEDİ KIYMETİ.
ze	ز	ز	ـ	ـ	z (bk. § 48).	7
je**	ج	ج	ـ	ـ	j (bk. § 77). Arapça hariç, yalnız yabancı kelimelerde görülür.	
sin	س	س	ـ	ـ	s (bk. § 48).	60
şin	ش	ش	ـ	ـ	ş (bk. § 50).	300
sad	س	س	ـ	ـ	ş s (bk. § 48).	90
dad*	د	د	ـ	ـ	ş bazan d telâffuzlu (bk § 96).	800
ti	ط	ط	ـ	ـ	t t (bk. § 96).	9
zi*	ز	ز	ـ	ـ	z z (bk. § 96).	900
ayın*	ع	ع	ـ	ـ	' (bk. § 94).	70
gayın	ع	ع	ـ	ـ	g, ğ, ğ, bazan v (bk. § 59, 62).	1000
fe	ف	ف	ـ	ـ	f (bk. § 45).	80
qaf	ق	ق	ـ	ـ	k (bk. § 58, 92). Bu harf evvelkisinden yalnız noktalar sayısıyla değil, daha yuvarlak olan halkasının şekliyle de ayrılır.	100
k'ef	ك	ك	ـ	ـ	k (bk. § 51). Bu halinde <i>kâfi'arabî</i> denir. <i>g kâfi'farisî</i> denir (§ 52.) ki bazan: <i>ç</i> gibi yazılır (bk. § 73). <i>n</i> sağır nun denir ve bazan böyle yazılır: <i>'r</i> (bk. § 73). <i>ý kâfi' yâ'î</i> denir ve bazan <i>ç</i> yazılır; bazan' (= müsehhel «yumşak» hemze ki şimdi yumşak g «ğ» dediğimiz) (bk. § 54). <i>v</i> (pek nadir) <i>kâfi' vâvî</i> denir, bazan evvelki gibi yazılır. (bk. § 47).	20
lâm	ل	ل	ـ	ـ	l, l (bk. § 71. 72).	30
mim	م	م	ـ	ـ	m (bk. § 75).	40

tumturaklı denilen harfler. Türk telâffuzu bunlardaki tumturağ atar.

HARF İSİMLERİ.	MÜNFERİTLER.	YALNIZ KENDİNDEN EVVELKİNE BİTİŞENLER.	KENDİNDEN EVVELKİNE VE SONRAKİNE BİTİŞENLER.	YALNIZ KENDİNDEN SONRAKİNE BİTİŞENLER.	TRANSKRİPSİYON VE MÜLAHAZALAR.	ADEDİ KIYMETİ.
<i>nan</i>	ن	ن	ن	ن	<i>n</i> (bk. § 73).	50
<i>vav</i>	و	و	—	—	<i>v</i> Konson olarak : (bk. 45). Vokal olarak : (bk. § 6, 6, u, ü (bk. 16,25). Bazan kelimelerin sonunda : <i>i, i</i> (14, 26). Kelimelerin başında : Daima konson.	6
<i>he</i>	(ه)	ه	(ه)	ه	<i>h</i> (bk. § 69). Çift yaylar içindekilerin bugün modası geçmiştir. <i>a, e</i> (bk. § 35); ancak kelime sonlarında ve lâhikâlemalarda görülebilir. (Yeni istimalde kelimeler içerisinde kullanılmaya da yüz tutmuştur.)	5
<i>hâi resmîye</i>	ه	ه	—	—		
<i>ye</i>	ي	ي	ي	ي	<i>y</i> Konson olarak : (bk. § 75). <i>i, i</i> Vokal olarak : (bk. § 16,25). Bazan (lâhikâlemalarda) <i>ü, u</i> . Kelime başlarında : Ancak konson olabilir.	10

HAMİS — (*) tek yıldızlarla işaretli olanlar ancak arapça kelimelerde görülebilir ki şunlardan ibarettir:

ع، ظ، ض (farsça bir kaç kelime de bunlara raslanır), ذ، ح، ث (çift yıldızla işaretli olanlar Arap alfabesine Farslar tarafından katılmış olanlardır ki şunlardır : ب، چ، ژ (hepsi üç noktalıdır). — *lâm* dan sonra *elif* gelirse hususî bir ulaşma teşkil eder : *و* veya *ي* ki, Araplar bunu ayrı bir harf sayarlar. — *ح* *h* örneğindeki (yani *cim, çim, hi*) harflerine gelince, gözden uzak tutmamalı ki, (bu eserde kabul edilen ulaştırma sistemine : (ح، ه) göre, ulaşmayı *alttan* yapacak yerde Türkler ve umumiyetle şarklılar *üstten* yaparak evvelki harfi, bahis mevzuu harflerin yukarı

ucuna kadar uzatırlar: (ع, ؤ). Bundan iki netice hâsıl olur: 1° bu harfler sağlarındaki harflere nazaran aşağı düşerler: ع (ha + cim + cim). 2° evelki harf (yalnız ardınca gelene bitişik olanı) başta =b örneğinden ise, harfin şekli değişir. Şu ع, ع, ع, ع, ع, ع, ع ilâh. suretlerinde olacak yerde ع, ع ilâh. suretlerinde olurlar. Bu harfler ع = m ile ulaştıkları zaman da aynı değişikliğe uğrarlar: ع, ع ilâh.

III. YAZI NEVİLERİ.

13. Şarkta ötedenberi kâmiş kalemlerle yazı yazıldığı ve herkesin kendi kalemini bizzat yonttuğu malûmdur. Kalemın ucu ortasından yarı olup, arkasından bakılınca sağdan sola, yazılacak yazının nevine göre az veya çok eğri makta'lı bir müntehayı havi madenî kalem uçlarına benzer.

El, yazı yazarken Avrupa'lıların yaptığı gibi kısmen kapalı tutulur; fakat aynı zamanda kalem, kâğıt üzerinde bükümsüz ve serbest yatan serçe ve yüzük parmaklarının üstüne yarı devrilmiş olan elin orta ve şehadet parmaklarına istinat ederken, baş parmak ta gelip kalemi destekliyerek tutar. Böylece kalemın ucu yazana doğru hafifçe çevrilmiş bulunur. Bu vaziyet, sağdan sola işlerken bile dolgun çizgiler yapılmasına müsaittir. Fakat aynı zamanda kâğıdın daha çok uysal ve her vaziyetialmağa hazır bir halde olması icap eder. Bunun içindir ki şarkta ve yakın zamanlara kadar, hattâ el'an kâğıdı masaya tercihan sol el üzerinde kullanmayı daha elverişli bulanlar vardır. Lâkin ecnebilere olduğu gibi Türkiyede de demir kalemlerle masada yazmak artık taammüm etmiştir.

Türkçede birçok *hat* neveleri vardır:

Nesih veya *nesihî* yazısı. matbaa hurufatının örnek alınarak döküldüğü basma yazısıdır. Vaktiyle istinsah edilen yazma eserleri müstensihler (nasihler) ekseriya bu hatla yazarlardı. (nesih = kopya, istinsah etmektir).

Sülüs, nesihden daha kibar ve zarif bir hattır. Başlıca farkları şunlardır. Harflerin bâyüklüğü, çizgilerinin kalınlığı daha fazladır; harfler yazı çizgisi itibara alınmıyarak sadece tezyini zevkin ilhamlarına göre vaziyetler alır. Yazıların istifi arasında beyaz boşluklar bırakılmamıya bakılır, bırakılsa bile fazla süslerle doldurulur. Bu yazı hemen de ecnebi hatlarda kullanılan başlıklar (mağaza ve saireye mevzu levhalar, gazete serlevhaları, ilâh) gibi vazifelerde kullanılır. Bu gibi hususlarda, fakat daha nadir olarak, eski kûfi yazısının keyfe göre değiştirilmiş olan bu günkü kûfi yazısı da kullanılır olmakla beraber bunun okunması türklerce dahi müşküldür.

Rık'a (arapçada *rak'a*), bugün memleketimizde istimali en ziyade şayi olan bir sür'at ve ihtiyaç yazısıdır. *Nesih* hattından daha topludur; harflerdeki amudî bacaklar, kollar, dişler azaltılmış ve bazan bütün hazfedilmiştir; (meselâ, s, al-elâde ufki bir çubuk şeklini almıştır). Çift noktalar kısa bir çizgiye, üç noktalar ufak bir nevi $\lambda = 8$ rakamıca çevrilmiştir. (ş, k, n) şekillerinin noktaları hazfedilerek yerlerine bu harflerin bünyeleri nihayetlerine bir zeyil verilmiştir.

Bu yazı madenî kalem kullanma dolayısıyla esasen istihaleye uğramaktadır.

Bu yazılardan başka, pek fazla girift çizgileriyle karışık bir yazı olan divanî hattı ile, iranilerden alınmış olup vaktiyle şiirler, divanlar yazmakta kullanılan (*rik'aga* benzer, fakat yukarıdan aşağıya daha süzgün, narin ve kıvrak) bir yazı olan *tdlik* hattı da vardır.

Kırma, sıyâkat, icâzel, reyhânî gibi yazı neveleri artık kullanılmıyor.

Son zamanlara kadar münevverlerin kültürü için zarurî bir tekemmül sayılmakta olan hüsû hattı (güzel yazıya) büyük bir ehemmiyet verilirdi.

Yazı nevelerini bu kadar çokluğu, türklerin kabul ettikleri Arap yazısının tezyinli kaynaklarından istifade etmek suretiyle bunları ne kadar büyük bir zevk ile işleyip tekâmül ettirdiklerine şahittir.

Daha ziyade tafsilât için bak. *Herbin, Essai de calligraphie orientale* (şark hüsû hattı denemesi), *Développements des principes de la langue arabe moderne* (şimdiki arap dili esaslarının inkişafı) bahsinden sonra, Paris, Baudouin, 1803, s. 221-250, levhalarla. [1]

IV

TRANSKRİPSİYON [2]

14. Arap harflerinin kullanılması Türkçe kelimelerin manzarasını toptan bozmaktadır. Bunun neticesi olarak dilin öğrenilmesi bir transkripsiyon yardımı olmadan yanaşılmaz bir haldedir.

Biz prensip olarak transkripsiyonda şunları kabul ettik:

1° Bir tek sesi bir tek şekille göstermek. Bu itibarla:

a. Fransızcada muadilleri olup iki harfle yazılanlardan:

<i>eu</i>	yerine	<i>ö</i>
<i>ou</i>	"	<i>u</i>
<i>ch</i>	"	<i>ş=ş</i>

şekillerini kullanıyoruz.

[1] Yazı ve neveleri, tekâmülleri, ustaları hakkında mufassal malûmat için (bakınız: birinci sene Tedrisat mecmuası, Darülmualimin'de İsmail Hakkı Beyin konfranslarından: yazı öğrenmenin yolu, s. 165-179; islâm yazıları, s. 111-124 + ikinci sene Tedrisat mecmuası, yine İsmail Hakkı Beyin Darülmualimin'deki konfranslarından, islâm yazılarının tarihçesi, s. 175-184; 213-222 + üçüncü sene Tedrisat mecmuası, Darülmualimin'de yine İsmail Hakkı Beyin konfransları, mabaat, s. 1-13; 65-73. A.U.E.

[2] Kabul ettiğimiz alfabe Avrupada en umumî olarak kullanılanıdır. Bunda İtalyanca, (Lâtin harflı) İslâvca, ve Almandan alınma harfler vardır. Biz bunlara kendimizden Fransız imlâsı itiyatlarına daha uygun olmak üzere ancak bazı fer'î tadiller ilâve ettik: (Almanca *u* yerine *ü*; Almanca *j* yerine *y*). Y. Deny.

b. Fransızcada muadilleri olmayıp harf kümeleriyle kâfi bir yakınlıkta gösterilebileceklerden:

dj yerine $\tilde{g}=c$
tch „ $\tilde{ç}=ç$

şekillerini kullanıyoruz.

c. Fransızcada muadilleri olmayan ve hiç bir lâtîn harf kümesiyle gösterilemeyenleri:

i, h, ğ ve yerleşme (mouillure) yi gösteren (')

suretinde gösteriyoruz.

2° Her harf şeklinin bir sese karşılık olması, yani her sesin okunması.
et, qan.

Bu takdirde Fransızcanın genizli (nazal) vokalleri olan (*an, in, on, un*) ları ve okunmaz e (e, muet) gibi şeyleri bu alfabede yoktur.

3° Her harf şekli için kararlı, tahavvülsüz bir telâffuz kabul etmek.

Bunda Fransızcanın iki vokal arasında (z) okunan (s) leri, düşünülmiyeceği gibi, bu gibi hallerde bunları (ss) ile (s) okutmak ta düşünülemez. Yine Fransızcada olduğu gibi (e, i) den evvelki (g) ler, j okunmıyacağı için (g) den sonra (u) (guerir, imlâsında olduğu üzere) getirmek te faydasızdır.

Arapça (ve Farsça) kelimelerde Türk telâffuzu üzere transkripsiyon yapılacaktır.